

Checklista - Undersökning

Ändring av detaljplan för Dannemora (3:29) Östhammars kommun, Uppsala län

Upprättad 2023-08-14

Preliminärt ändringsområde

Inledning

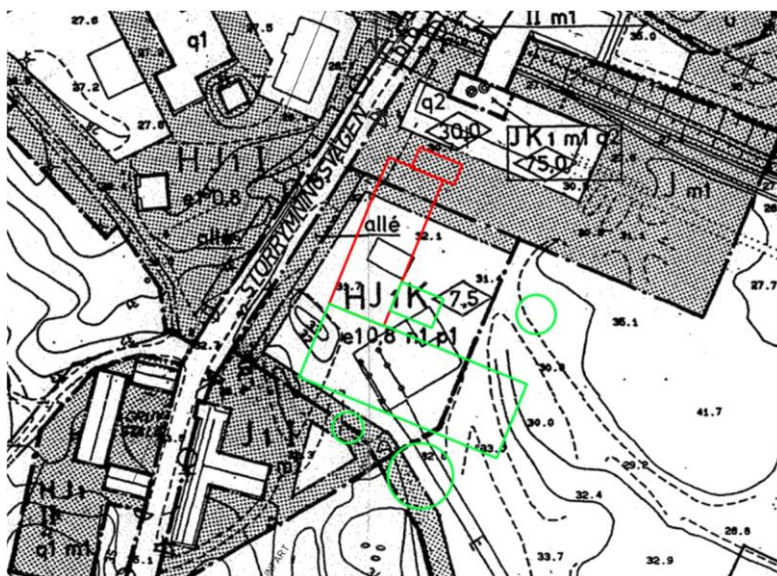
Vid upprättande av plan eller program ska kommunen undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen är den process som ska leda fram till ett ställningstagande i frågan om en strategisk miljöbedömning (miljökonsekvensbeskrivning) ska göras eller inte. Undersökningen innebär att kommunen identifierar de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och samråder frågan med Länsstyrelsen. Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas. Reglerna om miljöbedömning finns i 6 kap. miljöbalken. Sedan 1 januari 2018 är ett nytt sjätte kapitel gällande. Det nya kapitlet ska tillämpas för planärenden som beslutats efter 1 januari 2018.

Ändringsområdet

Ändringsområdet utgörs av del av fastigheten Harvik 4:60 samt en mindre del av Harvik 4:28 i Dannemora. Fastigheten ingår i Dannemora gruvområde som varit aktivt för brytning sedan 1400-talet. Inom ändringsområdet finns idag bland annat ett anrikningsverk och andra anläggningar för gruvan.

Gällande detaljplan (Detaljplan för Dannemora 3:29) omfattar hela den östra delen av gruvverksamheten ovan mark. Syftet med detaljplanen är bland annat att inte försvåra eller förhindra en eventuell framtida brytning av malm som utgör riksintresse. I beslut om ny detaljplan för Dannemora västra gruvområde (Dnr 2001BN702) bedöms gruvverksamheten ovan mark kunna inrymmas inom gällande detaljplan för Dannemora 3:29, det vill säga detta område. Syftet med aktuell ändring bedöms därför stämma överens med gällande detaljplan.

I gällande detaljplan är ändringsområdet reglerat för handel [H], handel utan permanent bebyggelse [H1], industri [J], småindustri och hantverk [J1], industri utan permanent bebyggelse [J2] samt kontor [K]. Den befintliga gruvlaven och det norra sovringsverk är skyddat med [q2] vilket innebär att byggnadens exteriör inte får förvanskas vid till- och ombyggnad eller annan ändring. Utöver dessa byggnader finns ett ytterligare sovringsverk inom ändringsområdet, nedan kallat det södra sovringsverket.

Utdrag från gällande detaljplan.
 Röda byggnader illustrerar
 befintliga, delvis planstridiga,
 byggnader och gröna byggnader
 illustrerar planerade byggnader.

I gällande översiktsplan (2016) är Dannemora gruvor utpekade för utveckling av omgivningspåverkande verksamheter (industrier).

Ändringens syfte

Denna undersökning behandlar endast ett genomförande av ändringen. Gällande markanvändningar och övriga bestämmelser har bedömts i tidigare planläggning. Syftet med ändringen är att möjliggöra ett återupptagande av gruvverksamheten vid Dannemora gruva. För att ställa om driften till en modern och hållbar verksamhet krävs nya industribyggnader. Ändringen av detaljplanen kommer upprättas för att anpassa planen till de befintliga förhållandena samt för att möjliggöra för nya industribyggnader. Därför behövs byggnadshöjden ökas, mark som inte får bebyggas upphävas och exploateringsgraden ökas.

Bedömningsunderlag

Undersökningen genomförs genom en checklista. Checklistan ska ge en helhetsbild av effekterna av en detaljplan. Checklistan ger kunskap om vilka frågor som berörs, samt vilka frågor som innebär risk för betydande miljöpåverkan för aktuell detaljplan. Avslutningsvis sker en sammanvägd bedömning av de frågeställningar som bedömts medföra risk för betydande miljöpåverkan. Checklistan inkluderar skyddsvärden, effekter på miljön, samt effekter på hälsa och säkerhet.

		Berörs?	
		Ja	Nej
Alltid betydande miljöpåverkan			
Det ska alltid antas vara betydande miljöpåverkan om genomförandet kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. Dessa är de verksamheter eller åtgärder som kan påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27 § första stycket 1 eller 2 miljöbalken (7 kap. 28 a § MB).			
1. Särskilda skyddsområden enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (Fågeldirektivet, Natura 2000)			X
2. Särskilda bevarandeområden enligt rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Art- och habitatdirektivet, Natura 2000)			X
Kommentar			
Om planen anger förutsättningarna för kommande tillstånd för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 2 § miljöbedömningsförordningen (eller bilagan till förordningen) kan betydande miljöpåverkan antas. Trots 2 § ska en undersökning alltid genomföras för detaljplaner enligt PBL.			
Anger planen förutsättningar för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 2 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?		X	
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Aktuell ändring kommer enbart att beröra egenskapsbestämmelser inom befintligt anrikningsområde. Möjligheten att bedriva gruvverksamhet kan ske i enlighet med gällande detaljplan även om ändringen inte skulle antas. Därför är bedömningen att ändringen inte i sig skapar förutsättningar för sådan verksamhet eller åtgärder som anges i miljöbedömningsförordningen eller dess bilaga. Domen för ansökan om tillstånd för gruvverksamhet förväntas komma den 22 juni 2023. I denna behandlas samtliga miljökonsekvenser gruvverksamheten kan komma att beröra.		

		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP (betydande miljöpåverkan)?	Nej
1. Förordnanden och skyddsvärden				
1.1	Berörs riksintressen?	X		
1.2	Berörs naturreservat?			X
1.3	Berörs biotopskydd?			X
1.4	Berörs djur- och växtskyddsområden?			X
1.5	Berörs strandskyddsområden?			X
1.6	Berörs miljöskyddsområden?			X
1.7	Berörs vattenskyddsområden?			X
Kommentar	Ändringsområdet ingår i riksintresse för kulturmiljövården Dannemora-Österbybruk (C 21) samt för riksintresse för värdefulla ämnen och material Dannemora. Hänsyn till riksintresset för kulturmiljövården kommer ske under planprocessen.			

Effekter på miljön		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP?	Nej
2.	Högt naturvärde, nyckelbiotoper, ekologiskt känsliga områden, naturresurser			
2.1	Berörs område som utpekats i Länsstyrelsens eller kommunens naturvårdsplan som högt naturvärde?			X
2.2	Berörs område som utpekats i Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering?			X
2.3	Berörs område som utpekats i Skogsvårdsstyrelsens sumpskogsinventering?			X
Kommentar	Ändringsområdet är sedan tidigare påverkat av gruvdrift. Inverkan på naturmiljön bedöms inte förändras i och med ändringen jämfört med nuläget.			
3.	Kulturmiljö			
3.1	Berörs fornlämning?			X
3.2	Berörs kulturhistoriskt värdefull miljö?	X		
Kommentar	Inom ändringsområdet finns inga kända fornlämningar. Runt om ändringsområdet finns dock flertalet fornlämningar, övriga kulturhistoriska lämningar samt möjliga fornlämningar registrerade. Ändringen bedöms inte påverka dessa. Inom ändringsområdet finns byggnadsminnet för gruvlaven vid Dannemora gruva. Gruvlaven och det norra sovringsverket är även skyddat i gällande detaljplan. Söder om ändringsområdet finns ett kulturresevat. Området ingår i riksintresse för kulturmiljövård. Hänsyn till byggnadsminnet, kringliggande kulturmiljöer samt riksintresset för kulturmiljövården kommer ske under planprocessen.			
4.	Landskaps- och stadsbild & sociala värden			
4.1	Finns risk att planen medför påverkan på landskapsbilden?			X
4.2	Finns risk att planen medför påverkan på stadsbilden?			X
4.3	Finns risk att planen medför påverkan på sociala värden?			X
Kommentar	Inom ändringsområdet har det bedrivits gruvverksamhet. Syftet med ändringen är delvis att öka byggnadshöjden inom anrikningsområdet. Befintliga byggnader inom området är mellan 27 meter och 75 meter. Ändringen ska möjliggöra för befintliga byggnader samt för nybyggnation som inte avses bli högre än befintliga byggnader.			
5.	Transport och kommunikation			
5.1	Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder?			X
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Ändring av detaljplan bedöms inte påverka transport- eller kommunikationsleder på ett betydande sätt.			
6.	Rekreation och rörligt friluftsliv			
6.1	Finns risk att planen påverkar kvaliteten eller kvantiteten på någon rekreativ möjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.)?			X

Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Ändringen bedöms inte förändra möjligheten till rekreation och friluftsliv jämför med nuläget.			
7.	Mark			
7.1	Finns risk att genomförandet av planen medför instabilitet i mark eller geologiska grundförhållanden - risk för skred, ras etc.?			X
7.2	Finns risk för skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation?			X
7.3	Finns risk att planen medför förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag eller sjö?			X
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Rasrisk finns öster om ändringsområdet vilket ska beaktas under planprocessen.			
8.	Luft och klimat			
8.1	Finns risk för väsentliga luftutsläpp?			X
8.2	Finns risk för obehaglig lukt?			X
8.3	Finns risk för förändringar i lufrörelser, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)?			X
8.4	Finns risk för skador på byggnader?			X
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Ändringen avser endast att förändra byggrätten inom befintliga markanvändningar.			
9.	Vatten			
9.1	Finns risk för förändringar av grundvatten- eller ytvattenkvaliteten?			X
9.2	Finns risk för förändringar av flödesriktningen för grundvattnet?			X
9.3	Finns risk för minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt?			X
9.4	Finns risk för förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning?	X		
9.5	Finns risk för förändrat flöde, riktning eller strömförhållande i något vattendrag eller någon sjö?			X
Kommentar	Stora delar av ändringsområdet är består idag av grusade ytor. Ett genomförande av ändringen kan komma att skapa förändringar i dagvattenflöden till följd av nya byggnader och ändrade markförhållanden. Inom området finns ett väl tilltaget enskilt dagvattensystem. Förändringarna ska beskrivas i planbeskrivningen.			

10.	Växter och svampar			
10.1	Finns risk för förändringar i antal eller sammansättning av växtarter eller växtsamhällen?			X
10.2	Finns risk för påverkan av någon hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- och habitatdirektiv, fridlysta)?			X
10.3	Finns risk för införande av någon ny växtart?			X
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Ändringen avser endast att utöka byggrätten inom ett område som helt är påverkat av tidigare gruvindustri.			
11.	Areella näringar			
11.1	Påverkas jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske?			X
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Ändringen avser endast att utöka byggrätten inom ett område som helt är påverkat av tidigare gruvindustri.			
12.	Djurliv			
12.1	Finns risk för förändringar av antalet eller sammansättningen av djurarter?			X
12.2	Finns risk för påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- och habitatdirektiv?			X
12.3	Finns risk för försämring av fiskevatten eller jaktmarker?			X
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Ändringen avser endast att utöka byggrätten inom ett område som helt är påverkat av tidigare gruvindustri.			

Effekter på hälsa och säkerhet		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP?	Nej
13.	Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, radon, ljus och skarpt sken, lukt			
13.1	Finns risk för ökad ljudnivå som kan medföra att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden?			X
13.2	Finns risk för nya ljussken som kan vara bländande?			X
13.3	Finns risk för vibrationer?			X
13.4	Finns risk för explosion?			X
13.5	Finns risk för utsläpp?			X
13.6	Finns risk för lukt?			X
13.7	Finns risk att människor utsätts för joniserande strålning (radon)?			X
13.8	Finns risk för påverkan från magnetfält från kraftledning?			X
13.9	Finns risk för översvämningsproblematik?			X

Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Ändringen avser endast att utöka byggrätten inom ett område som helt är påverkat av tidigare gruvindustri.		
14.	Miljöpåverkan från omgivningen		
14.1	Har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken?	X	
14.2	Finns målpunkt eller transportled för farligt gods inom 150 meter?		X
Kommentar	Angränsande till ändringsområdet finns registrerade punkter i EBH-registret. Det kan finnas föroreningar inom ändringsområdet med tanke på tidigare gruvdrift men inget som påverkar markanvändningen i gällande detaljplan.		
15.	Trafiksäkerhet		
15.1	Finns risk att trafikproblem skapas eller att trafiksäkerheten äventyras?		X
15.2	Finns risk för ökning av fordonstrafik?		X
Kommentar	En ändring av byggrätten bedöms inte bidra till ökning av transporter. Angöring för dessa transporter kommer ske via enskild industriväg mellan Dannemoravägen och verksamheten. Området är sedan innan planlagt för gruvverksamhet med mera och ändringen påverkar endast byggrätten.		
16.	Omkringliggande projekt		
16.1	Finns andra projekt som innebär miljöpåverkan inom planområdet?		X
16.2	Har denna plan betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan?		X
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera.		

Miljö kvalitetsnormer & miljömål	Berörs?		
	Ja	Risk för BMP?	Nej
Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel som regleras i 5 kap. miljöbalken. Normer kan meddelas av regeringen i förebyggande syfte eller för att åtgärda befintliga miljöproblem, för att de svenska miljömålen ska uppnås eller för att kunna genomföra EG-direktiv. I fråga om detaljplaner gäller att detaljplan inte får antas om dess genomförande skulle medverka till att MKN överträds, enligt 5 kap. 3 § MB.			
Luft			
Innebär planförslaget att miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas för föroreningar i utomhusluft? Se SFS 2010:477			X
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera.		
Fisk- och musselvatten			
Innebär planförslaget att miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas för fisk- och musselvatten? Se SFS 2001:554			X
Kommentar	Ändringsområdet berör inga fisk- och musselvatten.		
Vatten			

Innebär planförslaget att miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas för vattenförekomster? Se SFS 2004:660				X
Kommentar	Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Förändringen i planen bedöms inte påverka miljö kvalitetsnormerna. Inom området finns ett väl tilltaget enskilt dagvattensystem och förändringarna kommer beskrivas i planbeskrivningen.			
Miljömål				
Är planförslaget förenligt med miljömålen?			X	
Kommentar	Ändringen bedöms vara förenlig med relevanta miljömål. Framst berörs miljömålet God bebyggd miljö. Giftfri miljö, Begränsad klimatpåverkan samt Grundvatten av god kvalitet.			

Sammanvägd bedömning

Med utgångspunkt i ovanstående frågeställningar görs en sammanvägd bedömning och ett motiverat ställningstagande till om ändringen av detaljplanens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Undersökningen har tagits fram för ändring av gällande detaljplan. Gällande detaljplan ger förutsättningar för gruvverksamhet med mera. Ändringen reglerar endast byggrätten genom att öka byggnadshöjden, upphäva mark som inte får bebyggas (prickad mark) och öka exploateringsgraden. Markanvändningen i gällande detaljplan ändras inte.

Den utökade byggrätten bedöms inte påverka riskerna för effekterna på miljö, hälsa och säkerhet jämfört med nu gällande detaljplan. Ändringen bedöms inte heller påverka miljö kvalitetsnormerna och relevanta miljömål. Kommande verksamhets specifika påverkan på dessa frågor hanteras i ansökan om gruvverksamhet.

Det berörda planområdet bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan och därmed bedöms det att en strategisk miljöbedömning inte behöver göras.

Medverkande

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har tagits fram av Stina Sahlén på Afry AB och vidare handlagts av följande tjänstemän på samhällsbyggnadsförvaltningen:

- Christoffer Svedner, planarkitekt
- Camilla Andersson, miljö sakkunnig
- Anna Bergsten, VA-samordnare